

DEMOKRATİK SOSYALİSTLERİN BİLDİRİSİ

(FRANKFURT 1951)*

Çeviren : Prof. Dr. Muammer AKSOY

Demokratik Sosyalizmin Amaçları ve Görevleri (**)

Başlangıç :

1 — Kapitalizm, 19 uncu yüzyıldanberi muazzam üretim güçlerini geliştirmiştir. Fakat kapitalizm aynı zamanda, üretimin biçimlendirilmesi (üretim tarzı) üzerinde halkın büyük çoğunluğunun etki sahibi olmasını imkânsızlaştırmıştır. Kapitalizm, mülkiyet haklarını insan haklarından daha üstün tutmuştur. Mülkiyetten ve sosyal haklardan yoksun ve ücretle geçinir yeni bir işçi sınıfı yaratmış; sınıflar arası mücadeleyi şiddetlendirmiştir.

(*) «Erklärung der Sozialistischen Internationale, beschlossen in Frankfurt a.M.». Çeviriye esas alınan almanca metin, «Programme der deutschen Sozialdemokratie, Sonderdruck für den Vorstand der Sozialdemokratischen Partei Deutschlands, Bonn (Verlag J. H. W. Dietz Nachf, GmbH, Hannover) 1963» sahife 103-113 de ve «Der Weg des Sozialismus, Konrad Farnet - Thedor Pinkus, Quellen und Dokumente 1891-1962, Rowohlt's Deutsche Enzyklopaedie, 1964» sahife 210-218 de yer almaktadır.

(**) Titiz ve metne olduğu gibi manaya da sadık bir çevirinin zorluk derecesi, ilgililerce bilinen bir gerçektir. Bu nedenle, -gözü ne kadar rahatsız ederse etsin, okurken akıcılığı ne kadar engellerse engellesin- biz bazı sözcük veya deyimlerin bir ikinci sözcük veya deyimle bir kere daha tekrarlanmasını, muhtevayı daha iyi akatarabilme amacıyla tercih ettik.

Parantez içindeki bütün sözcükler, ondan önceki sözcük ya da deyimın Türkçede başka bir sözcük veya deyimle tekrar edilmesinden ibarettir. Bu nedenle okuyucu, -normal olarak- parantez içerisine hiç bakmadan okumaya devamı tercih etmelidir. Ancak tereddüt halinde ki, parantezlerin içindeki kelimelere bakmalıdır.

47 sayı altında dip notunda verilen sözcükler ve deyimlerle de, metinde ilgili sayıdan önceki sözcük veya deyimler, benzerleri olan başka kelimeler kullanılmak suretiyle tekrarlanmıştır. Bu dip notlarına da, sadece tereddüt halinde bakılmasını salık veririz.

Dünyanın iktisadî kaynakları, herkese insan onuruna (haysiyetine) yaraşır bir hayat sağlayabilecek durumda olduğu halde; kapitalizm, insanlığın yaşamak için vazgeçilmez (ilkel) ihtiyaçlarını karşılamaktan acizdir. Bu sistemin, kitle halinde mahvedici işsizlikler olmaksızın işleyebilme yeteneğinden yoksun olduğu anlaşılmıştır. Kapitalizm, sosyal güvensizliği ve fakir ile zengin arasındaki sert zıtlıkları yaratmıştır? Kapitalizm, emperyalist yayılma ve sömürgeci sömürme yoluyla uluslar ve ırklar arasındaki çatışmaları şiddetlendirmiştir. Geçmişin barbarlığının, bir sıra memlekette, faşizm ve nazizm kılığında tekrar baş kaldırmasına, büyük sermaye yardım etmiştir.

2 — Sosyalizm, Avrupa'da kapitalist toplum sisteminde kendisini gösteren kötülöklere (hastalıklara) karşı bir protesto hareketi olarak doğmuştur. Kapitalist sistemde en ağır (merhametsiz) acılara katlananlar, işçiler (ücretli emekçiler) olduğundan, sosyalizm, işçilerin bir hareketi olarak başlamıştır. Giderek başkaları - köylüler, küçük esnaf, büro işçileri, müstahdemler ve küçük tüccarlar, serbest meslek mensupları, bilginler, sanatçılar ve yazarlar - dahi, kendi geleceklerinin sosyalizme bağlı olduğunu anlamışlardır. Sosyalizm, insanın insan tarafından sömürülmesine son verilmesi zorunluğuna inanan bütün kişileri saflarına çekmektedir.

3 — Sosyalizm, insanların (halkların), üretim araçlarına sahip - ya da onlara egemen - olan bir azınlığa tâbi olmaktan kurtarması için didinmektedir. Sosyalizmin amacı, iktisadî hayatın düzenlenmesinde söz sahibi olma hakkını (iktisadî kudreti), halkın tümünün eline vermektir. Sosyalizm, hür insanların eşit varlıklar olarak ortak etkiye sahip oldukları bir toplum hayatının gerçekleşmesi için çalışmaktadır.

4 — Sosyalizm, dünya politikasında ağır basan (muazzam) bir kuvvet haline gelmiştir. Propaganda aşamasından gerçekleşme aşamasına geçmiştir. Bazı memleketlerde, sosyalist bir toplumun temelleri atılmış bulunmaktadır; ve toplum hayatı yeni enerjilere kavuşmuştur. Sosyalizm yaratıcı kudretini isbat etmektedir.

5 — Bir çok ülkede, «kontROLSÜZ (başı boş bırakılan) kapitalizmin» yerini, «Devletin iktisadî hayata düzenleyici olarak karıştığı (müdahale ettiği) ve üretim araçlarında kollektif (1) mülkiyetin gittikçe genişliyerek özel sermayenin etki alanını daralttığı ekonomi biçimleri» almaktadır. İktisadî hayatın planlanması zorunluğu, gittikçe daha büyük kitleler tarafından kabul edilmektedir.

(1) Ortak mülkiyet.

Sosyal güvenlik ve iktisadî hayatın demokratlaşması, gün geçtikçe artan ölçülerde gerçekleşmektedir. Bu gelişme sosyalistlerin ve sendikacıların on yıllardır sürüp giden mücadeleleri sonucudur. Kuvvetli sosyalist partilere sahip olan ülkelerde, yeni bir sosyal düzen doğmaktadır (2).

6 — Dünyanın iktisaden az gelişmiş bölgelerinde yaşayan insanlar, sosyalizmi, millî bağımsızlıkları ve daha yüksek bir hayat seviyesine ulaşma için girişilen mücadelede, manevî bir silâh olarak görmeğe başlamışlardır. Mücadele koşullarının birbirinden farklı oluşu, demokratik sosyalizmin çeşitli biçimlerini geliştirmiştir. Bu bölgelerde sosyalistler, hem yerli para oligarşisi (3) tarafından sömürmenin asalak biçimlerine, hem de yabancı kapitalistlerin emperyalist sömürmelerine karşı savaşılmaktadırlar. Sosyalistler, siyasî ve iktisadî demokrasinin kurulması için savaşmakta, halk kitlelerinin hayat seviyesinin, toprak reformu, sanayileşme, sosyal reformlar, kollektif mülkiyetin (4) genişletilmesi, üretim ve tüketim kooperatiflerinin geliştirilmesi aracılığı ile yükseltilmesi için mücadele etmektedirler.

7 — Sosyalizm dünyada yayıldıkça, yeni kuvvetler de, özgürlüğe ve sosyal adalete yönelmiş gelişmeyi örfelemektedirler (tehdit etmektedirler). Rusyadaki Bolşevik ihtilâlinde beri Komünist Enternasyonal, işçi hareketini bölmüş ve böylece bir çok memlekette sosyalizmin gerçekleşmesini düzinelerle yıl için geriye atmıştır.

8 — Komünistler, - hakları olmaksızın - sosyalist geleneğe dayanma iddiasındadırlar. Gerçekte ise, komünistler, sosyalizmi tanınamıyacak derecede çarpıklaştırdılar. Komünizm, marksizmin eleştirici ruhu ile bağdaşmaz bir zıtlık içinde bulunan donmuş bir doğmacılık haline gelmiştir.

9 — Sosyalistler, kapitalist sınıf toplumunu aşarak özgürlüğü ve sosyal adaleti gerçekleştirme peşinde oldukları halde; komünistler, sadece bir tek partinin diktasını kurmak amacıyla, toplumun sınıflara bölünüşünü (5) şiddetlendirmek için uğraşılmaktadırlar.

10 — Uluslar arası (6) komünizm, yeni bir emperyalizmin aracıdır. Komünizm nerede iktidara geldiyse, orda hürriyeti ortadan kaldırmış ve özgürlüğe mücadele ile ulaşma imkânını yok etmiştir. Komünizm, militarist (7) bir bürokrasiye ve terrör yaratan polis

(2) Doğuş halindedir. (3) Malî Oligarşi.

(4) Kamusal mülkiyetin, toplu mülkiyetin.

(5) Sınıflar arasındaki çatışmaları. (6) Enternasyonal (7) Askerî

örgütüne dayanmaktadır. Komünizm, servet ve öncelik (8) hakları bakımından tahrik edici zıtlıklara sahip yeni bir sınıflı toplum (9) yarattı. Mecburî çalışma, onun iktisadî sisteminin önemli bir unsurudur.

11 — Demokratik sosyalizm, görüşlerin sert bir surette kalıplaşmasını (10) asla istemiyen uluslar arası bir harekettir. Sosyalistler, kanılarını (11) ister marksist ya da başka türlü sosyal analizlerin (açıklamaların) sonuçlarına, ister dinî veya insancıl (12) prensiplere dayandırsınlar; bütün sosyalistler ortak bir amaca ulaşma çabası içindedirler : Bu ortak amaç, sosyal adaleti, oldukça yüksek bir refahı, özgürlüğü ve dünya barışını getiren bir toplum düzenidir.

12 — İlmin ve tekniğin gelişmesi, insanlığa, ya kendi kendisini mahvetmek veya kendi refahını durmadan yükseltmek imkânını vermiş bulunuyor. Bundan ötürü üretim, iktisadî güçlerin başı boş (13) oyununa bırakılamaz. [İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla] iktisadî hayatın planlanması lâzımdır. Sosyalizm, özgürlük ve planlamanın bağdaştırılmasını, hem ulusal ve hem de milletlerarası ölçüde (14) gerçekleştirmek için çabalar göstermektedir.

13 — Sosyalizm, kendiliğinden (15) gerçekleşecek değildir. Sosyalizmin gerçekleşmesi, onu destekliyen bütün kişilerin (16) çabasını gerektirmektedir. Halkı sadece seyirci durumda bırakan (17) totaliter sistemlerin zıddına olarak sosyalizm, kendisinin gerçekleşmesi için halkın aktif bir surette katılmasını istemektedir. Böylece sosyalizm, demokrasinin en yüksek şekli olmaktadır.

I — Siyasî Demokrasi

1 — Sosyalistler, özgürlük içinde bulunan yeni bir topluma demokratik araçlarla (18) ulaşma amacı gütmektedirler.

2 — Hürriyetsiz bir sosyalizm olamaz. Sosyalizm, ancak demokrasi ile gerçekleşebilir; demokrasi de, ancak sosyalizm ile tam olarak gerçekleşebilir (19).

3 — Demokrasi, halkın halk tarafından ve halk için yönetilmesidir.

(8) İmtiyaz. (9) Sınıflar toplumu. (10) Tek biçimliliğini.
 (11) Kanaatlerini. (12) Ümanist. (13) Serbest. (14) Alanda.
 (15) Kaçınılmaz bir zorunluluk olarak. (16) Bütün mensuplarının.
 (17) Pasif bir rol veren. (18) Usullerle. (19) Tamamlanabilir.

Demokrasi,

a) Herkese, Devletin keyfî el atmasına (20) karşı kişisel hayatın korunmasını,

b) Düşünce özgürlüğü, basın özgürlüğü, öğretim ve öğrenim özgürlüğü, dernek ve toplantı özgürlüğü, grev hakkı, dinî inanç özgürlüğü gibi siyasî özgürlük haklarını,

c) Serbest, genel, eşit ve gizli seçim esasına dayanan halkın temsil edilmesini,

d) Azınlığın haklarını saklı tutmak şartıyla çoğunluğun hükümet etmesini (yönetimini),

d) Doğuma, cinsiyete, inanca, dile veya ırka bakmaksızın bütün vatandaşların kanun önünde eşitliğini,

f) Özel dilleri olan gruplara kültürel özerklik hakkını,

g) Bağımsız bir yargı sistemini, yani kimsenin kendi doğal hâkiminin elinden alınamamasını ve hâkimlerin yalnız kanuna bağlı olmasını,

sağlar.

4 — Sosyalistler, daima insan haklarının korunması için mücadele etmişlerdir. Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen İnsan Hakları Bildirgesi, bütün memleketlerde gerçekleşmelidir.

5 — Demokrasi, birden fazla partinin ve muhalefetin var olma hakkını şart koşar. Ancak demokrasi, bunları mahvetmek için sözü geçen hakları kötüye kullananlara karşı kendisini koruma göreviyle de yükümlüdür. Siyasî demokrasinin savunulmasında, halk için hayatî bir yarar vardır; siyasî demokrasinin devam ettirilmesi, iktisadî ve sosyal demokrasinin gerçekleşmesi şartıdır.

6 — Kapitalist çıkarlar tarafından yürütülen (21) bir politika, halkın - totaliter saldırılara karşı demokrasinin korunması için lüzumlu olan - kuvvetlerini geliştiremez. Demokrasi, ancak işçilerin yardımı ile savunulabilir; o işçilerin kaderi ki, demokrasinin varlığı ile çözülmaz surette birbirine bağlanmıştır.

7 — Sosyalistler, faşist ve komünist diktatörlük idareleri altında, kendi özgürlükleri için savaşıyor uluslarla dayanışma halinde olduklarını ilân ederler.

(20) Müdahalesine. (21) Sevkedilen.

8 — Nerede olursa olsun her diktatörlük, ulusların (22) özgürlüğü ve böylece dünya barışı için bir tehlike teşkil eder. İnsanın her türlü sömürülmesi, - bu ister mecburî çalışma ile, ister en ilkel insan haklarını zedeleyen yollara başvurmak suretiyle, ister özel sermayenin kâr etmesi amacıyla, ister siyasî bir diktatör adına olsun - bütün ulusların (22) maddî ve manevî hayat düzeyini (23) tehdit eder.

II. İktisadî Demokrasi

1 — Sosyalizm, kapitalist sistemin yerine «kamu yararının (24), kâra yönelmiş çıkara üstün tutulduğu bir iktisat sistemi»ni yerleştirmek istemektedir.

Sosyalist siyasetin ilk (25) amaçları, tam çalışma (herkese iş), üretimin artırılması, refahın durmadan yükseltilmesi, sosyal güvenlik, gelirlerin ve malların (servetin) adaletli bir biçimde dağıtılması (26) dır.

2 — Bu amaçları gerçekleştirmek için, üretim halkın yararına göre plânlanmalıdır.

Böyle bir plânlı ekonomi, iktisadî gücün bir azınlığın elinde toplanmasıyla bağdaşamaz; o, iktisadî hayatın (27) etkili bir demokratik denetimini (kontrolünü) gerektirir.

Bundan ötürü demokratik sosyalizm, monopolcü kapitalizm ile olduğu gibi, iktisadî hayatın (27) her türlü totaliter plânlanması ile de tam bir zıtlık (28) içindedir. Zira iktisadî hayatın bu biçimdeki örgütlenmeleri, üretim sürecinin kamusal kontrolünü (29) ortadan kaldırır ve emek ürünlerinin adaletli biçimde paylaşılmasını sağlayamaz.

3 — Sosyalist plânlama, çeşitli yöntemlerden faydalanabilir (30). Kamusal mülkiyetin genişlik derecesi ve plânlamanın biçimleri, her ülkenin yapısına bağlıdır.

4 — Kamusal mülkiyet (31), özel mülkiyet alanındaki teşebbüslerin millileştirilmesi yahut yeni kamu teşebbüslerinin ve tüketim veya üretim kooperatiflerinin kurulması yoluyla yaratılabilir.

(22) Hakların. (23) Seviyesini.

(24) Topluluğun yararının. (25) Doğrudan doğruya yöneldiği (en akın).

(26) Paylaşılması. (27) Ekonominin. (28) Sert bir çelişme.

(29) Halk tarafından denetimini. (30) Yöntemler uygulayabilir.

(31) Kollektif mülkiyet.

Kollektif mülkiyetin bu çeşitli biçimleri, asıl amaç (32) değildir. Bunlar, toplum hayatının (33) ve refahının kendisine bağlı olduğu temel sanayii kamu kontrolüne tâbi tutmak, teknik bakımdan geri kalmış sanayiinin iyi işlemesini (34) teşvik etmek ve halkın kapitalist tekeller (monopoller) ve karteller tarafından sömürülmesini önlemek için bir araç (âlet) olarak hizmet etmelidirler.

5 — Sosyalist plânlama, bütün üretim araçlarının kollektifleştirilmesini (35) gerektirmez; önemli alanlarda örneğin tarımda, el sanatlarında, perakende ticarete (36), küçük ve orta sanayide özel mülkiyet (37) ile bağdaşabilir. Devlet, plânlı bir ekonomi (38) çerçevesi içinde, özel teşebbüs sahiplerinin iktisadî güçlerini kötüye kullanmalarını önlemelidir. Devlet, üretimin artması ve halk refahının yükselmesine katılmalarını sağlamak için özel teşebbüse yardım edebilir ve etmelidir.

6 — Sendikalar ile üretici ve tüketici kuruluşları, demokratik bir toplumun vaz geçilmez unsurlarıdır. Bunlar, merkezî (merkezci) bir bürokrasinin aleti haline getirilerek, ya da korporatif sisteme (39) çevrilerek soysuzlaştırılmamalıdır. Bu iktisadî kuruluşlar (40), parlâmentonun anayasal haklarının korunması (muhafazası) şartıyla, iktisat politikasının biçimlenmesinde (tesbitinde) etki sahibi olmalıdırlar.

7 — Sosyalist iktisadî planlama, bütün iktisadî kararların Hükûmet ya da merkezî makamların (otoritelerin) eline bırakıldığı anlamına gelmez. İktisadî yetkiler (güç), planlamanın amaçlarıyla bağdaşabildiği her yerde, yöresel yönetim (41) esasına göre dağıtılmalıdır.

8 — Vatandaşlar, mensup oldukları kuruluşlar (birlikler) ve bireysel girişimler aracılığı ile üretim sürecine etkide bulunmalı ve böylece kamu sektöründe ve özel sektörde bir Devlet bürokrasisinin ya da özel bürokrasinin gelişmesine engel olmalıdırlar. İşçilerin, sanayiinin yönetimine demokratik biçimde katılmaları sağlanmalıdır (güvenceye bağlanmalıdır).

9 — Demokratik sosyalizmin amacı, iktisadî ve siyasî güvenlik ve gittikçe artan refah temeline dayanarak bireyin (kişinin) özgürlüğünü genişletmektir.

(32) Başlı başına amaç. (33) Kamu hayatının.

(34) Rasyonelleşmesini. (35) Kamulaştırılmasını. (36) Küçük ticarete.

(37) Özel teşebbüs. (38) Genel planlama. (39) Lonca sistemine.

(40) Birlikler. (41) Ademi merkezîyet.

III. Sosyal Demokrasi ve Kültürel İlerleme

1 — Kapitalizmin ana dürtüsü (*) (saiki), kişisel kâr, sosyalizminki ise, insanın ihtiyaçlarını karşılamaktır (tatmindir).

2 — Sosyal üretim (üretimin meyveleri), önplanda, herkesin en başta gelen hayat ihtiyaçlarının karşılanması esasına göre paylaşılmalıdır. Bu, kişilerin en çok verim sağlama eğilimini, kösteklememelidir (42). Sosyalistler, kişinin başardığı işe (43) uygun bir ücret (44) üzerinde hak sahibi olmasını olağan ve akla uygun sayarlar. Sosyalistler, insanların ortak yarar için çalışmaları halinde çalışmanın verimli olmasının yarattığı sevinç, dayanışma ve ekip ruhu gibi özellikle kuvvetlendirilebilecek başka «çalışma dürtüleri (saikleri)»nin dahi etkili olduğuna inanmaktadırlar.

3 — Demokratik sosyalizm, kişinin yalnız siyasî temel hakları için değil, aynı zamanda iktisadî ve sosyal temel hakları için de savaşılmaktadır. Bu haklar özellikle şunlardır :

Çalışma hakkı,

Sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkı (tıbbî bakım hakkı) ve analığın korunması,

Dinlenme hakkı,

Yaşlılık, işsizlik veya çalışma yeteneğinden yoksunluk hallerinde iktisadî güvenlik hakkı, çocukların kendilerinin korunmalarını isteme hakkı ve gençlerin kişisel yeteneklerine (kabiliyetlerine) uygun düşen bir öğrenim (öğretim elde etme) hakkı,

İnsan onuruna yaraşır bir konut üzerinde hak.

4 — Sosyalistler, kadın - erkek, çeşitli sosyal gruplar (zümreler), köy - kent, çeşitli dinler ve çeşitli ırklar arasındaki kanunî, sosyal, iktisadî ve siyasî bütün eşitsizliklerinin kaldırılması için mücadele etmektedirler.

5 — Demokratik sosyalizm, yeni bir iktisadî ve sosyal düzenden çok daha fazlası için uğraşmaktadır. İktisadî ve sosyal ilerlemeler, insan kişiliğinin kurtarılmasına ve gelişmesine hizmet ettiği oranda ahlâkî bir dayanak (değer) da kazanmaktadır.

6 — Demokratik sosyalizm, kapitalizme, yalnız onun iktisadî yetersizliğinden ve geniş kitleleri maddî sıkıntı altında bulundur-

(42) Güdüsüne set çekmemelidir.

(43) Gerçekleştirdiği edime. (44) Karşılık.

(*) Güdüsü.

masından ötürü değil, özellikle ahlâkî duygularımızı zedelemesinden ötürü karşıdır. Demokratik sosyalizm, her totaliter sistemi reddeder; çünkü böyle bir sistem, insan onurunu hiçe sayar (lekelere).

7. Demokratik sosyalizm, siyasî ve iktisadî güvensizliğin bütün biçimlerinin doğurduğu korku ve kuşkudan (endişeden) insanı kurtarmak için savaşımaktadır. Bu kurtuluş, kişilere manevî oluşum yolunu açacak, onların kendi sorumluluklarının bilincine ulaşmalarını ve kültürel gelişmeye açık kişilikler elde etmelerini sağlayacaktır (45).

Demokratik sosyalizm, bu kültürel gelişmenin güçlü bir zembereğidir.

8. Sosyalizm, bütün insanlara - onların daima daha yüksek kültür basamaklarına ulaşabilmeleri için -, sanat ve ilmin bütün alanlarını açmak istiyor. Sosyalizm, insan ruhunun bütün çabalarını ve yaratılışlarını (yapıtlarını) verimli hale getirmeğe çalışır (46). Binlerce yıl içinde yaratılmış olan sanat ve ilim hazinelerinin, bütün insanlara açık olması lâzımdır.

IV. Milletlerarası Demokrasi

1 — Sosyalizm, daha başlangıçtan beri uluslararası bir harekettir.

2 — Sosyalizm uluslar arasındır, çünkü bütün insanların her türlü iktisadî, manevî ve siyasî kölelikten kurtulması amacına yönelmiştir ve bunun için çabalar sarfetmektedir.

3 — Demokratik sosyalizm, uluslararası bir nitelik taşır; çünkü hiçbir ulusun, bütün iktisadî ve sosyal sorunlarını devamlı olarak yalnız başına çözemeyeceği kanısındadır.

4 — Hiçbir kayıt ve sınırlama tanımayan bir millî egemenlik sistemi aşılmalıdır.

5 — Sosyalistlerin kurmağa çalıştığı (ulaşmak istediği) yeni dünya düzeni, ancak milletler arasında gönüllü işbirliğine dayandığı taktirde verimli olabilir ve barış içinde gelişebilir. Bu ise, dünya ölçüsünde bir demokrasiyi şart koşar ki, böyle bir demokrasi,

(45) Bu kurtuluş ile, insanın - sorumluluğunun bilincine varmış ve kültürel gelişmeye açık bulunan kişiliklere ulaştırıcı - manevî oluşumu için yol açılacaktır.

(46) Verimlileştirir.

bütün ulusların (halkların) özgürlüğünü ve insan haklarına saygıyı garanti eden uluslararası bir hukuk düzenini gerektirir.

6 — Demokratik sosyalizm, Birleşmiş Milletler Organizasyonunun kuruluşunu, uluslararası bir topluluğu (birliği) yaratma doğrultusunda (istikametinde) önemli bir adım olarak görmekte ve onun statüsündeki prensiplerin titizlikle uygulanmasını istemektedir.

7 — Demokratik sosyalizm, emperyalizmin her biçimine ve herhangi bir halkın boyunduruk altına alınmasına ya da sömürülmesine karşı savaşımaktadır.

8 — Sömürgeciliğe (emperyalizme) karşı olmak yetmez. Dünyanın uçsuz buçaksız bölgelerinde milyonlarca insan, hastalıktan kırılmış derin bir fakirlik (sefalet) ve bilgisizlik (cehalet) içinde yaşamaktadır. Dünyanın bir bölümündeki fakirlik, öteki bölümündeki refahı tehdit eder. Fakirlik, demokrasiye götüren (ulaştıran) gelişmeyi [ve demokrasinin gelişmesini] önler. Demokrasi, refah ve barış, dünya zenginliklerinin yeniden dağıtılmasını ve iktisaden geri kalmış memleketlerde üretimin arttırılmasını gerektirir. Bu bölgelerde maddî ve kültürel hayat düzeyini (standardını) yükseltmek, bütün dünya halklarının (uluslarının) yararınaadır. Bu bölgelerin yeni biçimde baskı rejimlerine sürüklenmemeleri için oralar-daki halkların iktisadî, sosyal ve kültürel gelişmelerinin, demokratik sosyalizmin ilkelerine dayanması lâzımdır.

9 — Demokratik sosyalizm, dünya barışının korunmasını, zamanımızın en büyük görevi saymaktadır. Barış, ancak bir ortak (kollektif) güvenlik sistemi ile güvence (garanti) altına alınabilir. Bu sistem, uluslar arası silâhsızlanmanın lüzumlu şartlarını da yaratacaktır.

10 — Barışın korunması için mücadele, özgürlük için mücadele ile çözülmez surette birbirine düğümlenmiştir. Ulusların (halkların) tehdit edilmesi veya milletlerin bağımsızlıklarının zorla ortadan kaldırılması (47), zamanımızda savaş tehlikesinin doğrudan doğruya sebebini teşkil etmektedir.

*

* *

Sosyalistler, özgürlük içindeki bir dünya barışı için, insanların insanlar tarafından ve ulusların uluslar tarafından sömürülmesi-

(47) Onlara kaba kuvvetle çullanış.

ni ve köleleştirilmesini reddeden (mahkûmeden) ve «tek insanın kişiliğinin gelişmesi»ni, «bütün insanlığın verimli gelişmesi»nin şartı haline getiren bir dünyanın gerçekleşmesi için didinmektedir. Sosyalistler, bu büyük amaçlar için yaptıkları savaşta, bütün çalışanları dayanışmaya çağırır» (***)).

(***) Yukarıda Türkçe çevirisini verdiğimiz bildiriye, demokratik sosyalizmin (geniş anlamıyla Sosyal Demokrasinin) bütün dünya için kabul edilen ortak ilkeleri anaçizgileriyle belirtilmiştir. Bu genel prensipler, şüphesiz ki, Demokratik Sosyalizmin sadece iskeletini teşkil etmektedirler. İskeletin içi, her toplumun özelliklerine göre çok farklı olacaktır. Her toplumun kendi özelliklerine göre benimseyeceği somut özel çözümlerin neler olacağı konusunda ise, ayrı ayrı incelemelere, hatta o memleketteki demokratik toplumcuların tartışmalar (seminerler, kongreler) yaparak ulaşacakları bir takım programlara (somut önerilere) ihtiyaç vardır.

Dergimizin gelecek sayısına, Türk Sosyal Demokrasisinin ilk hedefleri olarak ortaya atılabilecek önerileri, bir deneme olarak sunacağız. Böylece Sosyal Demokrasi konusunda bugüne kadar Ankara ve İstanbul'da verdiğimiz çeşitli konferanslarda dile getirdiğimiz bu somut önerileri yazılı bir şekle büründürerek, hiç değilse tartışmalara yol açmak suretiyle Türk Demokrasisinin tek kurtuluş çaresi olan Demokratik sosyalizmin Türkiye'de anlaşılıp benimsenmesine -küçük ölçüde de olsa- hizmet etmiş (bir katkıda bulunmuş) olacağımıza inanıyoruz.

Bugün Sosyal Devlet Kavramına dayalı Türk Demokrasisini ciddiye alan; ve ancak bu sayede «namuslu bir otoriter rejim» özleminden memleketi kurtarabileceklerine inanan gerçekçi kafalar, artık halkın «güzel toplumcu edebiyat» sayesinde toplumcu bir demokrasi tarafına kazanılamıcağını görmekte-dirler. Onların oylarının, ancak ve ancak «hayatî ihtiyaçlarına doğrudan doğruya ve pek açık bir biçimde cevap veren somut çözümler» ile kapitalist düzenin savunucularından koparılacağını, sosyolojik gerçekler yeteri kadar ispatlamıştır.